

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
TAMARA ČAPETA
prednesené 11. decembra 2025¹

Vec C-488/24

D. V.

proti

„Kigas“ MB,

za účasti:

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Najvyšší súd Litvy)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Spotrebiteľské zmluvy – Služba medzinárodnej prepravy tovaru – Smernica 2011/83/EÚ – Smernica o právach spotrebiteľov – Článok 5 – Povinnosť obchodníkov poskytnúť spotrebiteľom informácie pred uzavretím zmluvy – Rozsah tejto povinnosti – Informácie o hlavných vlastnostiach zmluvy – Informácie o celkovej cene služby – Informácie o cle – Smernica 2005/29/ES – Smernica o nekalých obchodných praktikách – Dohovor o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR) – Článok 7“

I. Úvod

1. Prejednávaný návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka zmluvy o medzinárodnej preprave tovaru medzi spotrebiteľom a obchodníkom. Táto zmluva zahŕňala prepravu viacerých osobných vecí spotrebiteľa z Nórska do Litvy.

2. Pri vstupe na územie Európskej únie počas prepravy tovaru švédske colné orgány zastavili zamestnanca obchodníka a informovali ho, že za prepravovaný tovar sa musí zaplatiť clo. Po zaplatení tohto cla obchodník požiadal spotrebiteľa o náhradu zaplatenej sumy. Spotrebiteľ však odmietol zaplatiť dlžnú sumu cla z dôvodu, že obchodník tým, že ho neinformoval o príslušných colných režimoch uplatniteľných na prepravu tovaru, porušil svoju povinnosť poskytnúť informácie pred uzavretím zmluvy.

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

3. Smernica 2011/83/EÚ (ďalej len „smernica o právach spotrebiteľov“)² stanovuje požiadavky týkajúce sa informácií, ktoré musia obchodníci poskytnúť spotrebiteľom pred uzatvorením zmluvy, s cieľom vytvoriť správnu rovnováhu medzi vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa a konkurencieschopnosťou podnikov.³ V uvedenej smernici však nie je výslovne vymedzený rozsah tejto informačnej povinnosti a zo znenia tohto predpisu konkrétne nie je úplne zrejmé, aké úsilie musia obchodníci – ktorí poskytujú službu medzinárodnej prepravy tovaru – vynaložiť, aby si splnili túto povinnosť.

4. Z dôvodu tejto nejednoznačnosti Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Najvyšší súd Litvy), vnútroštátny súd predkladajúci prejednávany návrh na začatie prejudiciálneho konania, žiada Súdny dvor o výklad otázky, či sa má článok 5 ods. 1 smernice o právach spotrebiteľov chápať v tom zmysle, že obchodník, ktorý poskytuje spotrebiteľovi službu medzinárodnej prepravy, je povinný informovať tohto spotrebiteľa o colných režimoch, ktoré sa uplatnia na prepravu.

II. Skutkové okolnosti sporu vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

5. Žalobca v konaní vo veci samej, D. V. (odosielateľ tovaru a spotrebiteľ) uzavrel so žalovaným, „Kigas“ MB (ďalej len „Kigas“) (prepravcom tovaru a obchodníkom), telefonicky v ústnej forme zmluvu o preprave tovaru.

6. Podľa tejto zmluvy sa Kigas, malé združenie podnikateľov, zaviazalo prepraviť dva motocykle, štvorkolku, dve práčky a dve sušičky, ktorých vlastníkom bol žalobca, z Nórska do Litvy za cenu 450 eur. Účastníci konania nepodpísali písomnú zmluvu o preprave ani nevyhotovili nákladný list, v ktorom by boli uvedené podrobnosti týkajúce sa prepravy.

7. Žalobca odovzdal tovar žalovanému v Nórsku 16. júna 2020. Zo svedeckej výpovede vyplynulo, že pri odovzdávaní tovaru sa zamestnanec žalovaného opýtal žalobcu, či je potrebné zastaviť sa na colnici, ale žalobca mu vysvetlil, že tovar necháva prepravovať pre seba.

8. Dňa 17. júna 2020 zamestnanca žalovaného počas vykonávania prepravy zastavili švédski colníci na hranici medzi Nórskom a Švédskom. Po kontrole tovaru colníkmi sa rozhodlo, že tovar dovážaný z Nórska na územie Únie musí byť prečlený. V ten istý deň bolo vyhotovené colné vyhlásenie, ktorým bolo vyrubené clo z prepravovaného tovaru vo výške 40 899 korún (SEK) (3 890,59 eura), ktoré žalovaný zaplatil.

9. Dňa 18. júna 2020 žalovaný vystavil žalobcovi faktúru na sumu 4 340,59 eura (450 eur za prepravnú službu a 3 890,59 eura za clo z tovaru vyrubené švédskymi colnými orgánmi).

10. Dopravca doručil všetok tovar s výnimkou jedného z motocyklov žalobcu na dohodnutom mieste v Litve 20. júna 2020. Žalovaný následne informoval žalobcu, že zadržaný motocykel mu odovzdá po zaplatení uvedenej faktúry.

11. Žalobca následne podal žalobu proti žalovanému na Kauno apylinkės teismas (Okresný súd Kaunas, Litva), pričom sa domáhal, aby súd (i) určil, že faktúra z 18. júna 2020 vystavená žalovaným je neopodstatnená, a súčasne uznal, že žalobca nie je povinný zaplatiť clo uvedené na

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 2011, s. 64).

³ Pozri odôvodnenie 4 smernice o právach spotrebiteľov.

faktúre, a nariadil žalovanému vystaviť novú faktúru, na ktorej bude uvedený len poplatok za poskytnutie služby vo výške 450 eur, a (ii) nariadil žalovanému, aby bezodkladne vrátil zadržaný motocykel žalobcovi.

12. Žalovaný podal na uvedenom súde protinávrh, pričom sa domáhal, aby súd (i) uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť mu 450 eur za prepravu tovaru a (ii) priznal mu nárok na náhradu škody vo výške 3 876,76 eura.

13. V konaní na uvedenom súde žalobca tvrdil, že žalovaný si nesplnil povinnosť poskytnúť mu potrebné informácie pred uzatvorením zmluvy podľa článku 5 smernice o právach spotrebiteľov.

14. Uvedené ustanovenie vymedzuje povinnosť poskytnúť informácie v súvislosti s *inými* zmluvami, než sú zmluvy uzavreté na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov. Hoci zmluva, o ktorú ide vo veci samej, bola uzavretá telefonicky, a preto ju možno považovať za zmluvu uzavretú na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov podľa článku 6 smernice o právach spotrebiteľov, vnútroštátny súd vo svojej odpovedi na žiadosť Súdneho dvora o informácie potvrdil, že zmluva, o ktorú ide vo veci samej, sa má považovať za inú zmluvu, než je zmluva uzavretá na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov, a preto sa riadi článkom 5 smernice o právach spotrebiteľov, a nie článkom 6 tejto smernice.

15. Článok 5 ods. 1 písm. a) a c) smernice o právach spotrebiteľov stanovuje:

„1. Predtým, ako sa zmluva, iná než je zmluva uzavretá na diaľku alebo zmluva uzavretá mimo prevádzkových priestorov, či akákoľvek zodpovedajúca ponuka stane pre spotrebiteľa záväznou, poskytne obchodník spotrebiteľovi jasným a zrozumiteľným spôsobom tieto informácie, ak nie sú už zjavné z kontextu:

a) hlavné vlastnosti tovaru alebo služieb v rozsahu primeranom nosiču a tovaru alebo službám;

...

c) celkovú cenu tovaru alebo služieb vrátane daní, alebo ak vzhľadom na charakter tovaru alebo služieb nemožno cenu primerane stanoviť vopred, spôsob, akým sa vypočíta, a prípadne všetky ďalšie náklady na dopravu, dodanie alebo poštovné, alebo ak tieto poplatky nemožno primerane vypočítať vopred, skutočnosť, že do ceny môžu byť zarátané takéto ďalšie poplatky“.

16. Na základe týchto ustanovení žalobca tvrdil, že žalovaný tým, že mu neposkytol relevantné informácie o cle, porušil svoju povinnosť podľa článku 5 smernice o právach spotrebiteľov. V dôsledku uvedeného porušenia žalobca tvrdil, že nie je povinný zaplatiť clo.

17. Žalovaný zasa tvrdil, že podľa článku 5 smernice o právach spotrebiteľov nemá povinnosť poskytnúť žalobcovi informácie o cle alebo dokladoch potrebných na účely colných konaní. Žalovaný subsidiárne tvrdil, že podľa článku 11 dohovoru CMR⁴ je v skutočnosti povinnosťou žalobcu ako odosielateľa poskytnúť dopravcovi relevantné informácie o cle.

⁴ Dohovor z 19. mája 1956 o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave, podpísaný v Ženeve 19. mája 1956 (ďalej len „dohovor CMR“).

18. Článok 11 ods. 1 a 2 dohovoru CMR stanovuje:

„1. Odosielateľ je povinný pripojiť k nákladnému listu alebo dať dopravcovi k dispozícii doklady potrebné na colné a ďalšie úradné konania vykonávané pred vydaním zásielky a poskytnúť mu všetky informácie, o ktoré požiada.

2. Dopravca nie je povinný skúmať, či sú doklady a informácie správne a dostačujúce. Odosielateľ zodpovedá dopravcovi za všetky škody vzniknuté preto, že niet dokladov alebo že neboli dané potrebné informácie, alebo doklady a informácie sú neúplné alebo nesprávne, pokiaľ pravda nejde o nedostatok zavinený dopravcom.“

19. Kaunas apylinkės teismas (Okresný súd Kaunas) rozsudkom zo 17. mája 2023 čiastočne vyhovel žalobe žalobcu a v celom rozsahu vyhovel protinávrhu žalovaného, pričom uložil žalovanému povinnosť vrátiť motocykel žalobcovi a súčasne uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému 450 eur za prepravu tovaru, ako aj 3 876,76 eura z titulu náhrady škody.

20. Proti tomuto rozhodnutiu bolo následne podané odvolanie na Kauno apygardos teismas (Krajský súd Kaunas, Litva), ktorý rozhodnutím zo 16. novembra 2023 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu.

21. Tieto súdy dospeli k záveru, že v prejednávanej veci sa uplatnia tak ustanovenia Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Občiansky zákonník Litovskej republiky) upravujúce spotrebiteľské zmluvy, ako aj ustanovenia dohovoru CMR. Okrem toho poznamenali, že v prípade, ak existuje rozpor medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské vzťahy a pravidlom stanoveným v článku 11 dohovoru CMR, má mať prednosť toto pravidlo. Na základe týchto úvah uvedené súdy, ktoré sa stotožnili s názorom žalovaného, rozhodli, že žalobca ako odosielateľ tovaru si nesplnil povinnosť poskytnúť žalovanému doklady a informácie potrebné na splnenie colných formalít, a preto je žalobca povinný nahradiť žalovanému náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s clom.

22. V nadväznosti na rozhodnutie Kauno apygardos teismas (Krajský súd Kaunas) žalobca podal kasačný opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu na vnútroštátny súd predkladajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania.

23. Tento súd si nie je istý, či sa má článok 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov vykladať v tom zmysle, že obchodník, ktorý poskytuje spotrebiteľovi službu medzinárodnej prepravy, je povinný informovať spotrebiteľa o colných režimoch, ktoré sa uplatňujú na túto prepravu.

24. V prípade, ak taká povinnosť existuje, predkladajúci vnútroštátny súd žiada o objasnenie dosahu a rozsahu tejto povinnosti. Tento súd sa konkrétne pýta, či uvedená povinnosť poskytnúť informácie vyžaduje, aby obchodník (i) spotrebiteľovi uviedol konkrétne doklady, ktoré sa majú predložiť colným orgánom, a (ii) vypočítal a informoval spotrebiteľa o konkrétnych sumách cla, ktoré sa uplatnia, alebo či stačí len informovať spotrebiteľa o *možnosti* vyrubenia cla.

25. Hoci žalovaný je odborníkom v oblasti medzinárodnej prepravy tovaru, predkladajúci vnútroštátny súd pochybuje o tom, či by bolo primerané uložiť tomuto odborníkovi povinnosť zisťovania špecifik každého tovaru, ktorý sa mu odovzdáva na prepravu, ako aj príslušných požiadaviek, ktoré sa uplatňujú na každú prepravu, na účely výpočtu cla, ktoré sa uplatní.

26. Predkladajúci vnútroštátny súd poznamenáva, že odpoveď na otázku týkajúcu sa dosahu a rozsahu povinnosti obchodníka poskytnúť spotrebiteľovi informácie o colných režimoch, ktoré sa uplatnia v priebehu medzinárodnej prepravy, podľa článku 5 smernice o právach spotrebiteľov mu umožní určiť, ktorý účastník konania vo veci samej by mal znášať nepriaznivé dôsledky nesprávne vykonaného colného konania, a následne určiť, ktorý z účastníkov konania má znášať náklady na clo, ktoré žalovaný zaplatil počas prepravy.

27. Za týchto okolností Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Najvyšší súd Litvy) rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa článok 5 ods. 1 písm. a) [smernice o právach spotrebiteľov], podľa ktorého je obchodník povinný poskytnúť spotrebiteľovi informácie o vlastnostiach služieb, vykladať v tom zmysle, že obchodník, ktorý poskytuje spotrebiteľovi službu medzinárodnej prepravy, je povinný informovať spotrebiteľa o colných režimoch, ktoré sa uplatnia na prepravu? Ak sa má článok 5 ods. 1 písm. a) [smernice o právach spotrebiteľov] vykladať v tom zmysle, že ukladá obchodníkovi povinnosť informovať spotrebiteľa o colných režimoch, ktoré sa uplatnia na medzinárodnú prepravu, stačí, ak obchodník uvedie, že odosielateľ (spotrebiteľ) nesie zodpovednosť za doklady potrebné na účely colného konania a zaplatenie cla, alebo musí obchodník poskytnúť podrobné informácie (zoznam) konkrétnych dokladov, ktoré je potrebné predložiť colným orgánom, a o sadzbách (sumách) cla, ktoré sa uplatnia?
2. Zahŕňa povinnosť obchodníka stanovená v článku 5 ods. 1 písm. c) [smernice o právach spotrebiteľov] poskytnúť spotrebiteľovi informácie o cene tovaru alebo služieb vrátane daní, alebo ak vzhľadom na charakter tovaru alebo služieb nemožno cenu primerane stanoviť vopred, spôsob, akým sa vypočíta, a prípadne všetky ďalšie náklady na dopravu, dodanie alebo poštovné, alebo ak tieto poplatky nemožno primerane vypočítať vopred, skutočnosť, že do ceny môžu byť zarátané takéto ďalšie poplatky, aj povinnosť obchodníka poskytujúceho službu medzinárodnej prepravy informovať spotrebiteľa o cle (sadbách a sumách cla), ktoré sa vzťahuje na konkrétnu prepravu?“

28. Písomné pripomienky v konaní na Súdnom dvore predložili česká a litovská vláda, ako aj Európska komisia.

29. Súdny dvor v súlade s článkom 76 ods. 2 svojho rokovacieho poriadku vo veci nenariadil pojednávanie.

III. Analýza

A. Úvodné poznámky týkajúce sa prejudiciálnych otázok

30. Obe otázky predkladajúceho vnútroštátneho súdu by sa mali posudzovať spoločne. Svojimi otázkami sa tento súd v podstate pýta, či sa povinnosť, ktorú obchodníkom ukladá článok 5 ods. 1 smernice o právach spotrebiteľov, informovať spotrebiteľov o hlavných vlastnostiach dodávaného tovaru alebo poskytovanej služby [článok 5 ods. 1 písm. a)] a o celkovej cene tovaru alebo služby [článok 5 ods. 1 písm. c)] má vykladať tak, že zahŕňa povinnosť obchodníkov poskytnúť informácie týkajúce sa colných režimov, ktoré sa môžu uplatniť na tento tovar alebo túto službu, a ak áno, aké podrobné musia byť tieto informácie.

31. Skôr než začnem analyzovať tieto otázky, považujem za užitočné uviesť určité súvislosti, ktoré sa týkajú po prvé uplatňovania ciel na tovar vstupujúci na územie Európskej únie z Nórska (časť B) a po druhé relevantnosti článku 11 dohovoru CMR pre prejednávánú vec (časť C).

32. Moja analýza prejudiciálnych otázok sa bude potom skladať z dvoch krokov.

33. V prvom rade posúdim, či colné režimy možno primerane považovať za jednu z „hlavných vlastností“ služby medzinárodnej prepravy tovaru v zmysle článku 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov. Na základe tejto analýzy dospejem k záveru, že pojem „hlavné vlastnosti“ v kontexte zmluvy o medzinárodnej preprave tovaru sa má vykladať tak, že zahŕňa colné režimy, a teda ukladá obchodníkovi poskytujúcemu takúto službu povinnosť informovať spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o tom, že prepravovaný tovar *môže* podliehať clu (časť D).

34. V druhom rade rozoberiem rozsah tejto povinnosti. Konkrétne posúdim, či táto povinnosť vyžaduje, aby obchodník poskytol spotrebiteľovi podrobné informácie o konkrétnych dokladoch, ktoré sa majú predložiť na účely colného konania, ako aj o konkrétnych sadzbách a sumách cla na účely výpočtu celkovej sumy cla za každú prepravu (časť E).

B. Kontext colných režimov v prejednávanej veci

35. Hoci je Nórsko členom Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), nie je členom colnej únie EÚ. Dohodou o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „dohoda o EHP“) sa rozširuje vnútorný trh EÚ na Nórsko prostredníctvom zabezpečenia voľného pohybu tovaru, ktorý je v súlade s predpismi EÚ o výrobkoch; touto dohodou sa však neodstraňujú colné hranice ani colné formality medzi Nórskom a Európskou úniou.⁵

36. V dôsledku toho sa všetok tovar prepravovaný z Nórska na colné územie Európskej únie musí predložiť colným orgánom v mieste vstupu a podlieha dovozným postupom a clám, pokiaľ sa naň neuplatňuje osobitné oslobodenie alebo preferenčné zaobchádzanie.

37. Podľa dohody o EHP môže tovar s pôvodom v Nórsku predložený spolu s potrebnou dokumentáciou preukazujúcou preferenčný pôvod spĺňať podmienky na bezcolný vstup do Európskej únie.

38. Tovar, ktorý nepochádza z Nórska, alebo tovar, pri ktorom nemožno preukázať preferenčný pôvod, však naďalej podlieha Spoločnému colnému sadzovníku EÚ a príslušnej dovoznej DPH alebo spotrebným daniam bez ohľadu na to, či sa tento tovar prepravuje na osobné použitie alebo ako súčasť obchodnej transakcie.⁶

39. V tejto fáze treba poznamenať, že z rozhodnutia predkladajúceho vnútroštátneho súdu nie je jasné, či tovar prepravovaný žalobcom pochádzal z EÚ alebo Nórska alebo z tretej krajiny, a teda či tento tovar mohol byť oslobodený od uloženého cla.

40. V každom prípade, ako bolo uvedené, na to, aby osoba mohla využiť takéto oslobodenie, tovar by sa musel predložiť colným orgánom vo Švédsku spolu s požadovanou dokumentáciou preukazujúcou pôvod. Účastníci konania vo veci samej však nespochybnili, že žalobca

⁵ Pozri v tomto zmysle článok 21, ktorý je súčasťou kapitoly 3 časti II dohody o EHP s názvom „Spolupráca v colných záležitostiach a v podpore obchodu“.

⁶ Pozri v tomto zmysle článok 8 ods. 2 a článok 10, ktoré sú súčasťou kapitoly 1 časti II dohody o EHP s názvom „Základné princípy“.

(odosielateľ/obchodník) neposkytol žalovanému (prepravcovi/obchodníkovi) doklady a informácie týkajúce sa takých konaní. V prejednávanej veci tiež nie je sporné, že žalovaný neposkytol žalobcovi podrobné informácie o colných režimoch a uplatniteľných oslobodeniach a požiadavkách, ktoré s nimi súvisia.

C. Uplatniteľnosť článku 11 dohovoru CMR v prejednávanej veci

41. Pred preskúmaním podstaty a rozsahu predzmluvnej informačnej povinnosti obchodníka v súvislosti s clom sa budem stručne zaoberať tvrdeniami týkajúcimi sa článku 11 dohovoru CMR, ktoré uviedol žalovaný a ktoré česká vláda podporila vo svojich písomných pripomienkach.

42. Česká vláda, ktorá argumentuje v prospech striktného výkladu informačnej povinnosti obchodníka, tvrdí, že podľa zmluvy o medzinárodnej preprave tovaru, ktorá nezahŕňa službu colného sprostredkovania (ako to je zrejme v tomto konaní),⁷ je obchodník povinný iba prepraviť tovar, a preto mu z nej nevyplýva povinnosť informovať spotrebiteľa o príslušnom cle, keďže takáto služba nie je súčasťou uzavretej zmluvy.

43. Na podporu tohto tvrdenia sa česká vláda odvoláva na článok 11 dohovoru CMR, ktorý ukladá odosielateľovi tovaru (ktorý je v tomto konaní aj spotrebiteľom) povinnosť poskytnúť obchodníkom potrebné doklady a akékoľvek ďalšie informácie, o ktoré obchodník požiada, na účely uskutočnenia colných konaní. Pred určením, či by takáto povinnosť spotrebiteľa mala mať vplyv na povinnosť obchodníka poskytnúť informácie pred uzavretím zmluvy, bude najprv potrebné posúdiť uplatniteľnosť tohto dohovoru na skutkové okolnosti prejednávanej veci.

44. Dohovor CMR predstavuje záväzný právny nástroj na určenie zodpovednosti dopravcu v medzinárodnej cestnej preprave tovaru. Tento dohovor sa podľa svojho článku 1 vzťahuje na každú zmluvu o preprave zásielok za odplatu cestným vozidlom, ak miesto prevzatia zásielky a predpokladané miesto jej dodania, ako sa uvádza v zmluve, ležia vo dvoch rôznych štátoch, z ktorých aspoň jeden je zmluvným štátom tohto dohovoru.

45. V prejednávanej veci sa spor týka zmluvy o cestnej preprave tovaru, v ktorej je ako miesto prevzatia uvedená adresa v Nórsku a ako miesto dodania adresa v Litve. Keďže Nórsko aj Litva sú zmluvnými stranami dohovoru CMR⁸, podmienky uplatniteľnosti dohovoru, ako sú stanovené v jeho článku 1, sú v celom rozsahu splnené.⁹

46. Dohovor CMR upravuje predovšetkým povinnosti a obmedzenú zodpovednosť dopravcu v medzinárodnej cestnej doprave a vyžaduje, aby odosielateľ poskytol doklady a informácie potrebné na splnenie colných formalít.

⁷ V prípade takej služby by obchodník vystupoval ako colný sprostredkovateľ alebo zástupca v mene spotrebiteľa, ktorý by bol na základe zmluvy povinný zabezpečiť, aby colné vyhlásenie bolo správne, clo a dane boli stanovené presne a aby bola platba prijatá tak, aby tovar mohol bez problémov prechádzať cez hranice. Z rozhodnutia predkladajúceho vnútroštátneho súdu nevyplýva, že medzi účastníkmi konania je sporné, že takáto zmluva nebola uzavretá.

⁸ Pozri Zbierku zmlúv Organizácie Spojených národov, vol. 1208, s. 427, dostupnú na: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XI-B-11-a&chapter=11&clang=_en.

⁹ Pozri analogicky rozsudok zo 4. mája 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, body 34 a 35 a citovaná judikatúra).

47. Hneď na úvod je však potrebné poznamenať, ako uviedla litovská vláda vo svojich písomných pripomienkach, že dohovor CMR „vôbec nepokrýva všetky súkromnoprávne otázky, ktoré vyplývajú zo zmluvy o cestnej preprave tovaru“, ani neupravuje otázky týkajúce sa ochrany spotrebiteľa (vrátane tých, ktoré sa týkajú povinnosti obchodníkov poskytovať informácie) pri uzatváraní zmluvy medzi spotrebiteľom a obchodníkom.¹⁰

48. Okrem toho povinnosť spotrebiteľa poskytnúť obchodníkovi informácie a doklady potrebné na účely colných formalít podľa článku 11 dohovoru CMR vzniká až *po* uzavretí zmluvy o medzinárodnej preprave tovaru.

49. Túto povinnosť po uzavretí zmluvy teda nemožno chápať tak, že vylučuje predzmluvnú povinnosť obchodníka informovať spotrebiteľa o colných režimoch, ktoré sa uplatnia, a o dokladoch, ktoré spotrebiteľ prípadne musí poskytnúť dopravcovi. Opačný záver by bol podľa môjho názoru v rozpore s hlavným cieľom smernice o právach spotrebiteľov, ktorým je zabezpečenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa.

50. Povinnosť odosielateľa poskytnúť takéto doklady preto vzniká až po uzavretí zmluvy, a preto by nemala ovplyvniť povinnosť obchodníka poskytnúť informácie pred uzavretím zmluvy.

D. Má sa clo považovať za jednu z hlavných vlastností zmluvy o medzinárodnej preprave tovarov?

51. Článok 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov jednoznačne stanovuje, že pred uzavretím zmluvy, ktorej predmetom je tovar alebo služba, musí obchodník poskytnúť spotrebiteľovi všetky relevantné informácie týkajúce sa hlavných vlastností tohto tovaru alebo tejto služby.

52. V kontexte zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru predkladajúci vnútroštátny súd poznamenáva, že pojem „hlavné vlastnosti“ možno vykladať buď reštriktívne, t. j. tak, že zahŕňa len informácie o právnom vzťahu prepravy (miesto prevzatia tovaru, miesto dodania, trasu, cenu atď.), ale nie informácie o colných režimoch a dokladoch potrebných na účely týchto režimov, alebo extenzívne, t. j. tak, že pojem hlavné vlastnosti zahŕňa informácie o colných režimoch, ktoré sa uplatňujú na prepravu.

53. Povinnosť poskytnúť informácie sa má chápať v širšom kontexte cieľov, ktoré normotvorca sleduje prostredníctvom tejto smernice.

54. So zreteľom na uvedenú skutočnosť, vzhľadom na ciele uvedené v článku 1 smernice o právach spotrebiteľov, teda prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, treba pôsobnosť tejto smernice¹¹, a teda aj pojem „informácie“ v zmysle jej článku 5 vykladať extenzívne.

55. Hoci existuje málo judikatúry Súdneho dvora, ktorá sa zaoberá rozsahom informačnej povinnosti podľa článku 5 smernice o právach spotrebiteľov, domnievam sa, že z výkladu Súdneho dvora týkajúceho sa otázky, čo môže predstavovať klamlivé opomenutie konania, pokiaľ

¹⁰ Pozri v tomto zmysle, Organizácia Spojených národov, komentár k Dohovoru z 19. mája 1956 o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR), 1975, s. 4, body 9, dostupný na: <https://unece.org/fileadmin/DAM/trans/doc/2006/sc1cmr/commentary.pdf>.

¹¹ Pozri rozsudok z 24. februára 2022, Tiketa (C-536/20, EU:C:2022:112, bod 30).

ide o podstatnú informáciu, ktorú musí obchodník poskytnúť spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy podľa článku 7 smernice o nekalých obchodných praktikách, možno vyvodiť užitočné usmernenie o tom, ako by mal Súdny dvor vykladať rozsah tejto povinnosti.¹²

56. Súdny dvor už rozhodol, že pojmy stanovené v smernici o právach spotrebiteľov a v smernici o nekalých obchodných praktikách sa majú, pokiaľ je to možné, vykladať rovnako, keďže základom oboch smerníc je článok 114 ZFEÚ a ich cieľom je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov v kontexte zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, na ktoré sa vzťahujú.¹³

57. Súdny dvor preto môže použiť smernicu o nekalých obchodných praktikách a judikatúru, ktorá vznikla na základe nej, ako usmernenie pri výklade smernice o právach spotrebiteľov a konkrétne ako základ na určenie, či normotvorca EÚ zamýšľal, aby povinnosť poskytnúť informácie stanovená v článku 5 tejto druhej smernice zahŕňala aj povinnosť poskytnúť informácie o colných režimoch v kontexte zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru.

58. Z článku 7 ods. 4 smernice o nekalých obchodných praktikách a z ustálenej judikatúry, ktorá vznikla na základe neho,¹⁴ vyplýva, že informácie, ktoré je obchodník povinný poskytnúť spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy, predstavujú všetky *podstatné informácie*, ktoré priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu tejto zmluvy na to, aby urobil kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii, pričom opomenutie takých informácií zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.¹⁵

59. Ak teda obchodník neposkytne spotrebiteľovi informácie, ktoré by pravdepodobne spôsobili, že tento spotrebiteľ by urobil iné rozhodnutie o obchodnej transakcii, ak by mu také informácie boli poskytnuté, toto opomenutie predstavuje porušenie povinnosti obchodníka podľa článku 5 smernice o právach spotrebiteľov.

60. Nazdávam sa, že v prejednávanej veci je kritériom na určenie, či sa má článok 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov vykladať v tom zmysle, že obchodník, ktorý poskytuje spotrebiteľovi službu medzinárodnej prepravy, je povinný informovať tohto spotrebiteľa o uplatniteľných colných režimoch, to, či by spotrebiteľ – po tom, čo bol informovaný o príslušných colných režimoch – pravdepodobne urobil iné rozhodnutie o obchodnej transakcii.

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 149, 2005, s. 22; ďalej len „smernica o nekalých obchodných praktikách“).

¹³ Pozri v súvislosti s pojmom „obchodník“, ktorý sa používa v oboch smerniciach, rozsudok z 24. februára 2022, Tiketa (C-536/20, EU:C:2022:112, bod 29). Tento výklad a toto uplatňovanie smernice o právach spotrebiteľov sú tiež v súlade s usmerneniami Komisie o vykonávaní smernice o právach spotrebiteľov, ktorá poznamenáva, že normotvorca Únie pri formulovaní smernice o právach spotrebiteľov vychádzal z judikatúry vytvorenej na základe smernice o nekalých obchodných praktikách. Pozri v tomto zmysle oznámenie Komisie – Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov (Ú. v. EÚ C 525, 2021, s. 1; ďalej len „oznámenie Komisie“) bod 1.1 nazvaný „Pojmy ‚obchodník‘ a ‚spotrebiteľ‘“.

¹⁴ Komisia vo svojich usmerneniach o vykonávaní smernice o právach spotrebiteľov poznamenáva, že pri výbere hlavných vlastností, ktoré sa majú oznámiť spotrebiteľovi, by obchodníci mali uplatňovať rovnaký prístup ako na účely článku 7 ods. 4 smernice o nekalých obchodných praktikách, t. j. informovať spotrebiteľa o tých vlastnostiach, ktoré spotrebiteľ potrebuje na kvalifikované rozhodnutie o transakcii. Pozri bod 3.2 oznámenia Komisie nazvaný „Spoločné požiadavky na zmluvy uzavreté v prevádzkových priestoroch a zmluvy uzavreté na diaľku/zmluvy uzatvorené mimo prevádzkových priestorov“.

¹⁵ Pozri analogicky rozsudok z 23. januára 2025, NEW Niederrhein Energie und Wasser (C-518/23, ďalej len „rozsudok NEW Niederrhein Energie“, EU:C:2025:35, bod 32).

61. S prihliadnutím na skutočnosť, že clo môže výrazne zvýšiť celkové náklady na medzinárodnú prepravu, ako to bolo v prejednávanej veci,¹⁶ sa domnievam, že by sa dalo povedať, že clo má odrádzajúci účinok na spotrebiteľov, a preto ich môže odradiť od uzatvárania zmlúv o medzinárodnej preprave.

62. Okrem toho odpoveď na otázku, čo predstavuje „hlavné vlastnosti“ zmluvy podľa článku 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov na účely rozhodnutia o tom, aké predzmluvné informácie musí obchodník poskytnúť spotrebiteľovi, bude nevyhnutne závisieť od konkrétneho kontextu uzatvorenia zmluvy.¹⁷ Vzhľadom na cezhraničnú povahu zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru a skutočnosť, že tento tovar zvyčajne podlieha clu, možno opodstatnene dospieť k záveru, že toto clo predstavuje jednu z hlavných vlastností týchto typov zmlúv.

63. Okrem toho skutočnosť, že dohovor CMR, ktorý upravuje zmluvy o medzinárodnej preprave tovaru, obsahuje osobitné ustanovenia týkajúce sa povinností v súvislosti s colnými režimami, tiež podporuje tvrdenie, že tieto režimy tvoria súčasť „hlavných vlastností“ týchto typov zmlúv v zmysle článku 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov.

64. S prihliadnutím na špecifickú povahu zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru, ako aj ciele sledované smernicou o právach spotrebiteľov sa teda domnievam, že článok 5 ods. 1 písm. a) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že obchodník, ktorý poskytuje spotrebiteľovi službu medzinárodnej prepravy, je povinný informovať spotrebiteľa o tom, že prepravovaný tovar *môže* podliehať clu.

E. Aké podrobné však musia byť tieto informácie?

65. Po konštatovaní, že článok 5 ods. 1 smernice o právach spotrebiteľov sa má vykladať tak, že ukladá obchodníkom všeobecnú povinnosť informovať spotrebiteľa o možnom uplatnení colných režimov počas cezhraničnej prepravy tovaru, je teraz potrebné preskúmať rozsah tejto konkrétnej informačnej povinnosti a najmä posúdiť, či táto povinnosť vyžaduje, aby obchodník poskytol (i) podrobné informácie o konkrétnych dokladoch, ktoré sa vyžadujú [článok 5 ods. 1 písm. a)], a (ii) podrobné informácie o sadzbách a sumách cla, ktoré sa uplatnia na prepravu, na účely výpočtu celkovej ceny poskytovanej služby [článok 5 ods. 1 písm. c)], alebo či postačuje, aby tieto informácie mali všeobecnejší charakter.

66. Pokiaľ ide o rozsah informačnej povinnosti obchodníka, predkladajúci vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či stačí, aby obchodník pri plnení svojej povinnosti informovať spotrebiteľa o tom, že na prepravovaný tovar sa môže uplatniť clo, uviedol, že odosielateľ (spotrebiteľ) nesie zodpovednosť za doklady potrebné na účely colného konania, alebo či obchodník musí poskytnúť podrobné informácie (napríklad zoznam) konkrétnych dokladov, ktoré je potrebné predložiť colným orgánom.

67. Nazdávam sa, že odpoveď na túto otázku bude v konečnom dôsledku závisieť od konkrétnej služby, ktorú obchodník ponúka, a konkrétne od toho, či zmluva zahŕňa službu colného sprostredkovania, pri ktorej sa obchodník zaväzuje konať v mene spotrebiteľa na účely uskutočnenia colných konaní.

¹⁶ V prejednávanej veci clo viedlo k celkovým nákladom, ktoré sa rovnali takmer desaťnásobku ceny poskytovanej služby (celkovo 4 340,59 eura oproti 450 eurám za prepravnú službu).

¹⁷ Pozri analogicky v súvislosti s článkom 6 ods. 1 písm. c) smernice o právach spotrebiteľov rozsudok z 10. júla 2019, Amazon EU (C-649/17, EU:C:2019:576, bod 37).

68. Na tomto mieste treba poznamenať, že obchodník, ktorý poskytuje službu medzinárodnej prepravy tovaru, musí v súlade so svojou predzmluvnou povinnosťou poskytnúť spotrebiteľovi všetky relevantné informácie týkajúce sa hlavných vlastností služby informovať spotrebiteľa o tom, či sa takáto sprostredkovateľská služba ponúka ako súčasť uzatváranej zmluvy, a teda kto bude niesť zodpovednosť za dokumentáciu potrebnú na splnenie colných formalít, t. j. obchodník (ak zmluva zahŕňa sprostredkovateľskú službu) alebo spotrebiteľ (ak zmluva nezahŕňa sprostredkovateľskú službu).

69. Podľa môjho názoru bude spotrebiteľ schopný urobiť kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii len vtedy, keď dostane takéto informácie, lebo takéto informácie mu umožnia rozhodnúť sa, či chce radšej zariadiť colné formality sám, alebo tým poverí obchodníka, ktorý poskytuje takú službu.

1. Rozsah informačnej povinnosti obchodníkov, ktorí ponúkajú službu colného sprostredkovania

70. Obchodníci, ktorí poskytujú službu medzinárodnej prepravy tovaru, môžu ako súčasť tejto zmluvy ponúkať službu colného sprostredkovania, pričom v takom prípade by bol obchodník na základe zmluvy poverený konať ako colný zástupca spotrebiteľa v konaní na colných orgánoch.

71. V rámci takejto zmluvy by obchodník konal v mene spotrebiteľa vo vzťahu k colným orgánom, vykonával úkony a formality požadované podľa colných predpisov a zabezpečoval splnenie postupov a prijatie platby, aby tovar mohol bez problémov prekročiť hranicu.¹⁸

72. V prípade, že zmluva o medzinárodnej preprave tovaru zahŕňa službu colného sprostredkovania, obchodník by bol podľa môjho názoru povinný poskytnúť spotrebiteľovi podrobné informácie o konkrétnych dokladoch potrebných na splnenie colných formalít. Takéto informácie nevyhnutne tvoria súčasť poskytovanej služby, a preto patria do rozsahu pôsobnosti predzmluvnej informačnej povinnosti obchodníka podľa článku 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov.

73. Článok 5 ods. 1 písm. c) uvedenej smernice ukladá obchodníkom značné bremeno, pokiaľ ide o informovanie potenciálneho spotrebiteľa o celkovej cene poskytovanej služby. Toto ustanovenie nielenže vyžaduje, aby obchodník informoval spotrebiteľa, ak je to možné, o celkovej cene tovaru vrátane daní, ako aj akýchkoľvek ďalších poplatkoch, ale ďalej stanovuje, že ak obchodník nemôže vykonať takýto výpočet celkovej ceny pred uzavretím zmluvy, musí napriek tomu informovať spotrebiteľa o spôsobe, akým sa vypočíta celková cena.

74. Ak sa obchodník v rámci svojej služby medzinárodnej prepravy zaviazal, že bude konať v mene spotrebiteľa ako colný zástupca, musí pri informovaní spotrebiteľa o celkovej cene zmluvy uviesť aj cenu tejto služby, aby spotrebiteľ mohol urobiť kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii.

75. V kontexte zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru však obchodník nebude vždy schopný vypočítať celkové náklady na službu vrátane cla, keďže presné náklady na samotné clo nemožno vždy primerane vypočítať vopred a tieto náklady zrejme budú závisieť od viacerých rôznych faktorov.¹⁹

¹⁸ Pozri v súvislosti s colnými zástupcami článok 5 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. ES L 269, 2013, s. 1; ďalej len „CKÚ“), ako aj jeho článok 18.

¹⁹ V súvislosti s clom sa pri výpočte cla, ktoré sa má zaplatiť pri dovoze tovaru, zohľadňujú tri všeobecné faktory: hodnota tovaru, colné zatriedenie tovaru a pôvod tovaru. Pokiaľ ide o všeobecné informácie o faktoroch, ktoré ovplyvňujú výšku cla, pozri webovú stránku Komisie týkajúcu sa výpočtu cla, ktorá je dostupná na: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/calculation-customs-duties_en.

76. Informácie o sadzbách a sumách uplatniteľných na clo, ako aj o uplatňovaní týchto rôznych faktorov však patria pod „spôsob, akým sa [cena] vypočíta“ v zmysle článku 5 ods. 1 písm. c) smernice o právach spotrebiteľov, a preto predstavujú podstatné informácie, ktoré priemerný spotrebiteľ potrebuje na to, aby mohol urobiť kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii.²⁰

77. V dôsledku toho môže byť povinnosť obchodníka – ktorý poskytuje službu colného sprostredkovania ako súčasť zmluvy o medzinárodnej preprave tovaru – poskytnúť informácie o celkovej cene služby vrátane daní a akýchkoľvek ďalších poplatkov v zmysle článku 5 ods. 1 písm. c) splnená tak, že tento obchodník pred uzavretím zmluvy informuje spotrebiteľa o tom, že bude potrebné zaplatiť clo, a tiež mu poskytne podrobné informácie o sadzbách a sumách cla uplatniteľného na konkrétnu prepravu vrátane informácií o všeobecných faktoroch, ktoré môžu ovplyvniť celkové náklady na toto clo (ako je hodnota alebo pôvod prepravovaného tovaru), alebo akýchkoľvek iných premenlivých faktoroch, ktoré nezávisia od vôle obchodníka.²¹

78. Vzhľadom na tieto úvahy sa článok 5 ods. 1 písm. a) a c) smernice o právach spotrebiteľov má vykladať v tom zmysle, že obchodník, ktorý poskytuje spotrebiteľovi službu colného sprostredkovania ako súčasť služby medzinárodnej prepravy tovaru, je povinný informovať spotrebiteľa o colných režimoch uplatniteľných na medzinárodnú prepravu. Táto povinnosť zahŕňa povinnosť poskytnúť podrobné informácie o konkrétnych dokladoch potrebných na splnenie colných formalít, ako aj podrobné informácie o konkrétnych sadzbách a sumách cla vrátane informácií o všeobecných faktoroch, ktoré môžu ovplyvniť celkovú cenu poskytovanej služby.

2. Rozsah informačnej povinnosti obchodníkov, ktorí neponúkajú službu colného sprostredkovania

79. Vzhľadom na vyššie uvedené môže byť neprimerané očakávať, aby obchodník, ktorý neponúka takéto sprostredkovateľské služby, poskytol spotrebiteľovi rovnako podrobné informácie o colných režimoch.

80. Hoci súhlasím s tým, že uloženie takejto povinnosti týmto obchodníkom môže byť neprimerané, neoslabuje to podstatnú povinnosť obchodníkov poskytnúť spotrebiteľom dostatočné informácie o hlavných vlastnostiach poskytovanej služby, aby spotrebiteľ mohol urobiť kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii.

81. Pri skúmaní dosahu tejto povinnosti je dôležité vytvoriť správnu rovnováhu medzi vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa a konkurencieschopnosťou podniku.²² Vzhľadom na to povinnosť obchodníka poskytnúť informácie o cle na jednej strane nemôže byť taká široká, aby predstavovala neprimeranú záťaž pre obchodníka a jeho zdroje, ani by sa na druhej strane nemala vykladať tak striktne, že by spotrebiteľa zbavila vysokej úrovne ochrany zaručenej článkom 1 smernice o právach spotrebiteľov.

82. S prihliadnutím na tieto úvahy súhlasím s predkladajúcim vnútroštátnym súdom, že by bolo neprimerané uložiť prepravcovi, ktorý neposkytuje sprostredkovateľskú službu, povinnosť zisťovania špecifik každého tovaru, ktorý sa mu odovzdáva na prepravu, ako aj konkrétnych požiadaviek týkajúcich sa dokladov, ktoré sa uplatňujú na prepravu tohto tovaru v rôznych

²⁰ Pozri analogicky rozsudok NEW Niederrhein Energie, bod 31.

²¹ Pozri analogicky rozsudok NEW Niederrhein Energie, body 38 a 41. To však neznamená, že miera informovanosti, pokiaľ ide o spôsob výpočtu ceny, musí spotrebiteľovi umožniť, aby na základe tejto informácie sám vypočítal túto cenu a dospel tak ku konečnému vyčíslenému výsledku (bod 39 tohto rozsudku).

²² Pozri v tomto zmysle odôvodnenie 4 smernice o právach spotrebiteľov.

krajinách. To platí najmä vzhľadom na hospodársky kontext fungovania určitých podnikov – ako sú malé podniky, tak ako v prejednávanej veci –, ktoré nemusia mať zdroje na vykonanie takého zisťovania.²³

83. Právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ako je smernica o právach spotrebiteľov, sú však založené na predpoklade, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v pomerne znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti.²⁴ Obchodník preto musí poskytnúť dostatočné informácie, aby napravil túto nerovnováhu a umožnil spotrebiteľom urobiť kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii.

84. Aká úroveň informácií by však bola postačujúca na nápravu tejto nerovnováhy?

85. Na zodpovedanie tejto otázky je potrebné posúdiť druhy dokladov, ktoré sa môžu vyžadovať na účely cla.

86. Procesný rámec na uplatňovanie cla je v celej Európskej únii harmonizovaný²⁵ a popri povinnom colnom vyhlásení²⁶ sú všeobecné požiadavky týkajúce sa dokladov na účely colných konaní stanovené vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2015/2447²⁷. Ich súčasťou sú podporné doklady týkajúce sa colnej hodnoty²⁸ a pôvodu²⁹ prepravovaného tovaru. Hoci sú teda členské štáty oprávnené stanoviť konkrétne druhy dokumentácie, ktoré spĺňajú špecifické požiadavky,³⁰ základné požiadavky týkajúce sa dôkazov sú v celej Únii stále rovnaké.

87. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže obchodníci, ktorí poskytujú službu medzinárodnej prepravy, zvyčajne majú špecializované znalosti všeobecných pravidiel týkajúcich sa colných konaní vrátane dokumentácie potrebnej na účely týchto konaní, ako je dôkaz o hodnote alebo pôvode tovaru, z toho vyplýva, že od obchodníka by sa malo primerane očakávať, že poskytne spotrebiteľovi takéto všeobecné informácie o typoch dokladov, ktoré môže byť povinný poskytnúť obchodníkovi na účely uskutočnenia colných konaní, bez ohľadu na to, či tento obchodník ponúka alebo neponúka službu colného sprostredkovania, aby umožnil tomuto spotrebiteľovi urobiť kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii.

88. Z týchto dôvodov sa domnievam, že článok 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov nemožno vykladať tak, že ukladá obchodníkom, ktorí neposkytujú službu colného sprostredkovania, v rámci zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru povinnosť poskytnúť podrobné informácie (napríklad zoznam) o konkrétnych dokladoch, ktoré sa majú predložiť colným orgánom na danej hranici v súvislosti s každým prepravovaným tovarom. Toto ustanovenie podľa môjho názoru skôr vyžaduje, aby obchodníci informovali spotrebiteľov o druhoch dokladov, ktoré spotrebiteľ bude musieť predložiť, t. j. že spotrebiteľ bude musieť predložiť doklady preukazujúce pôvod alebo hodnotu prepravovaného tovaru, avšak bez toho, aby uviedli konkrétne doklady potrebné na tento účel.

²³ Pozri analogicky rozsudok z 10. júla 2019, Amazon EU (C-649/17, EU:C:2019:576, bod 48).

²⁴ Pozri analogicky rozsudok z 11. apríla 2024, Air Europa Líneas Aéreas (C-173/23, EU:C:2024:295, bod 27 a citovaná judikatúra).

²⁵ Pozri v tomto zmysle odôvodnenie 28 CKÚ.

²⁶ Článok 158 CKÚ.

²⁷ Vykonávacie nariadenie Komisie z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 343, 2015, s. 558; ďalej len „nariadenie 2015/2447“).

²⁸ Článok 145 nariadenia 2015/2447.

²⁹ Článok 116 nariadenia 2015/2447.

³⁰ Napríklad členské štáty môžu vyžadovať, aby doklady boli preložené. Pozri v tomto zmysle článok 116 nariadenia 2015/2447.

89. S prihliadnutím na povahu poskytovanej služby by sa povinnosť obchodníka informovať spotrebiteľa o celkovej cene poskytovanej služby podľa článku 5 ods. 1 písm. c) tejto smernice nemala vykladať tak, že vyžaduje, aby obchodník, ktorý poskytuje službu medzinárodnej prepravy tovaru – ale nie službu colného sprostredkovania – poskytol spotrebiteľovi podrobné informácie o konkrétnych sadzbách a sumách cla. Je to preto, lebo náklady na clo nemožno primerane považovať za súčasť „ceny“ takejto služby, ktorej súčasťou je iba preprava tovaru a ktorá nezahŕňa službu colného odbavenia.

90. Súhlasím s Komisiou, že informačná povinnosť stanovená v článku 5 ods. 1 písm. c) smernice o právach spotrebiteľov sa má vykladať s ohľadom na povahu zmluvy uzavretej medzi obchodníkom a spotrebiteľom. Ak sa v zmluve neuvádza, že dopravca bude poskytovať služby colného sprostredkovania, dopravca nie je povinný poskytnúť spotrebiteľovi podrobné informácie o sadzbách a výške cla, ktoré sa uplatňuje na predmetný tovar.

91. To však vôbec nevyklučuje povinnosť takého obchodníka informovať spotrebiteľa o tom, že clo *môže* byť splatné, podľa článku 5 ods. 1 písm. a) smernice o právach spotrebiteľov.

92. S prihliadnutím na to by mali títo obchodníci po poskytnutí takýchto informácií spotrebiteľovi stanoviť, že v prípade, že na hranici bude potrebné zaplatiť clo – či už z dôvodu povahy prepravovaného tovaru, alebo v dôsledku nepresnej alebo nedostatočnej dokumentácie predloženej spotrebiteľom –, obchodník zaplatí clo v mene spotrebiteľa a spotrebiteľ musí obchodníkovi po dodaní tovaru vyplatiť náhradu. Takéto informácie o potenciálnych budúcich nákladoch možno primerane považovať za podstatné informácie, ktoré spotrebiteľ potrebuje na to, aby urobil kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii.

93. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievam, že článok 5 ods. 1 písm. a) a c) smernice o právach spotrebiteľov sa má vykladať v tom zmysle, že obchodník, ktorý poskytuje službu medzinárodnej prepravy tovaru, ale nie službu colného sprostredkovania, je povinný informovať spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o tom, že prepravovaný tovar *môže* podliehať clu a spotrebiteľ bude povinný uhradiť obchodníkovi akékoľvek clo, ktoré obchodník zaplatí v mene spotrebiteľa. Obchodník *môže* túto povinnosť splniť tým, že spotrebiteľovi poskytne všeobecné informácie o druhoch dokladov potrebných na účely colných konaní, ale nie je povinný poskytnúť podrobné informácie alebo konkrétnych dokladov potrebných na splnenie týchto colných formalít alebo o sadzbách a sumách tohto cla.

94. Ak uplatníme vyššie uvedené závery na skutkové okolnosti sporu vo veci samej, v prejednávanej veci podľa všetkého nie je sporné, že zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným nezahŕňala službu colného sprostredkovania. Tiež nie je sporné, že žalovaný (obchodník) neposkytol žalobcovi (spotrebiteľovi) podrobné informácie o colných režimoch a uplatniteľných colných sadzbách.

95. Predkladajúci vnútroštátny súd musí posúdiť otázku, či žalovaný neposkytol žalobcovi relevantné informácie týkajúce sa potenciálnych colných konaní, a preto porušil svoju predzmluvnú informačnú povinnosť podľa článku 5 smernice o právach spotrebiteľov, ako aj rozsah a dôsledky tohto porušenia na predmetnú zmluvu.

IV. Návrh

96. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré mu položil Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Najvyšší súd Litvy), takto:

Článok 5 ods. 1 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (ďalej len „smernica o právach spotrebiteľov“),

sa má vykladať v tom zmysle, že v rozsahu, v akom sa v tomto ustanovení vyžaduje, aby obchodník poskytol spotrebiteľovi informácie o hlavných vlastnostiach tovaru alebo služieb, je obchodník, ktorý poskytuje spotrebiteľovi službu medzinárodnej prepravy tovaru, povinný informovať tohto spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o tom, že prepravovaný tovar *môže* podliehať clu. Táto povinnosť vyžaduje, aby obchodníci informovali spotrebiteľa bez ohľadu na to, či sa sprostredkovateľská služba ponúka ako súčasť zmluvy, a teda bez ohľadu na to, či bude zodpovednosť za potrebnú dokumentáciu na účely splnenia colných formalít niesť obchodník alebo spotrebiteľ.

V kontexte zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru, ktoré *zahrňajú* službu colného sprostredkovania, článok 5 ods. 1 písm. a) a c) smernice o právach spotrebiteľov

sa má vykladať tak, že vyžaduje, aby obchodník poskytol spotrebiteľovi podrobné informácie o konkrétnych dokladoch, ktoré sú potrebné na účely colných formalít, ako aj podrobné informácie o konkrétnych sadzbách a sumách cla vrátane informácií o všeobecných faktoroch, ktoré môžu ovplyvniť celkovú cenu poskytovanej služby.

V kontexte zmlúv o medzinárodnej preprave tovaru, ktoré *nezahrňajú* službu colného sprostredkovania, článok 5 ods. 1 písm. a) a c) smernice o právach spotrebiteľov

sa má vykladať tak, že vyžaduje, aby obchodník informoval spotrebiteľa o požiadavke vyplatiť obchodníkovi náhradu akéhokoľvek cla zaplateného v mene spotrebiteľa. Tento obchodník by mal poskytnúť klientovi všeobecné informácie o druhoch dokladov potrebných na účely colných konaní, ale nie je povinný poskytnúť podrobné informácie o konkrétnych dokladoch potrebných na splnenie colných formalít alebo o sadzbách a sumách tohto cla.